

ĐỀ CHÍNH THỨC

Môn thi: **NGŨ VĂN (Không chuyên)**

Ngày thi: 12 tháng 7 năm 2020

Thời gian làm bài: 120 phút

(Đề thi gồm 02 trang)

Phần I - Đọc hiểu văn bản (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau đây và trả lời các câu hỏi:

Chắc anh cũng muốn ôm con, hôn con, nhưng hình như cũng lại sợ nó giẫy lên lại bỏ chạy, nên anh chỉ đứng nhìn nó. Anh nhìn với đôi mắt trĩu mến lẫn buồn rầu. Tôi thấy đôi mắt mênh mông của con bé bỗng xôn xao.

- Thôi! Ba đi nghe con! - Anh Sáu khe khẽ nói.

Chúng tôi, mọi người - kể cả anh, đều tưởng con bé sẽ đứng yên đó thôi. Nhưng thật lạ lùng, đến lúc ấy, tình cha con như bỗng nổi dậy trong người nó, trong lúc không ai ngờ đến thì nó bỗng kêu thét lên:

- Ba... a... a... ba!

Tiếng kêu của nó như tiếng xé, xé sự im lặng và xé cả ruột gan mọi người, nghe thật xót xa. Đó là tiếng "ba" mà nó cố đè nén trong bao nhiêu năm nay, tiếng "ba" như vỡ tung ra từ đáy lòng nó, nó vừa kêu vừa chạy xô tới, nhanh như một con sóc, nó chạy thót lên và dang hai tay ôm chặt lấy cổ ba nó. Tôi thấy làn tóc tơ sau ót nó như dựng đứng lên.

Nó vừa ôm chặt lấy cổ ba nó vừa nói trong tiếng khóc:

- Ba! Không cho ba đi nữa! Ba ở nhà với con!

Ba nó bế nó lên. Nó hôn ba nó cùng khắp. Nó hôn tóc, hôn cổ, hôn vai và hôn cả vết thẹo dài bên má của ba nó nữa.

(Theo sách *Ngữ văn 9* tập Một, NXB Giáo dục Việt Nam, năm 2020, trang 198)

Câu 1 (1,0 điểm): Đoạn văn trên được trích từ tác phẩm nào, do ai sáng tác? Em hãy cho biết hoàn cảnh sáng tác của tác phẩm ấy.

Câu 2 (0,5 điểm): Em hãy xác định một lời dẫn trực tiếp trong đoạn trích trên và chuyển thành lời dẫn gián tiếp.

Câu 3 (1,5 điểm): Đoạn trích trên miêu tả đôi mắt của hai nhân vật, đó là những nhân vật nào? Đôi mắt của mỗi nhân vật cho ta biết gì về tâm trạng của nhân vật và hãy lý giải tại sao nhân vật lại có tâm trạng ấy?

Phần II - Làm văn (7,0 điểm)

Câu 1 - Nghị luận xã hội (2,0 điểm)

Tình cảm gia đình là một tình cảm thiêng liêng và sâu nặng. Bằng một đoạn văn có độ dài khoảng 200 chữ, em hãy trình bày suy nghĩ của bản thân về ý nghĩa của tình cảm gia đình.

Câu 2 - Nghị luận văn học (5,0 điểm)

Trong bài thơ *Mùa xuân nho nhỏ*, tác giả Thanh Hải viết:

*Ta làm con chim hót
Ta làm một cành hoa
Ta nhập vào hòa ca
Một nốt trầm xao xuyến.*

*Một mùa xuân nho nhỏ
Lặng lẽ dâng cho đời
Dù là tuổi hai mươi
Dù là khi tóc bạc.*

(Theo sách *Ngữ văn 9* tập Hai, NXB Giáo dục Việt Nam, năm 2020, trang 56)

Hãy viết một đoạn văn có độ dài khoảng 200 chữ trình bày cảm nhận của em về đoạn thơ trên.

..... Hết

*Thí sinh không sử dụng tài liệu.
Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.*

Đáp án tham khảo:

Phần I - Đọc hiểu văn bản (3,0 điểm)

Câu 1 (1,0 điểm): Đoạn văn trên được trích từ **tác phẩm** *Chiếc lược ngà* của **Nguyễn Quang Sáng**

Hoàn cảnh sáng tác của tác phẩm: Được viết năm 1966, tại chiến trường Nam Bộ trong thời kì kháng chiến chống Mỹ và được đưa vào tập truyện cùng tên

Câu 2 (0,5 điểm):

Lựa chọn 1 trong 2 lời dẫn trực tiếp trong đoạn trích trên:

- "**Thôi! Ba đi nghe con!**" => Anh Sáu khẽ nói nói với bé Thu rằng mình phải đi rồi.
- "Nhưng thật lạ lùng, đến lúc ấy, tình cha con như bỗng nổi dậy trong người nó, trong lúc không ai ngờ đến thì nó bỗng kêu thét lên: Ba...a...a...ba!" => Nhưng thật lạ lùng, đến lúc ấy, tình cha con như bỗng nổi dậy trong người nó, trong lúc không ai ngờ đến thì nó bỗng kêu một tiếng ba xé lòng.

Câu 3 (1.5 điểm):

- Tác giả miêu tả 2 đôi mắt của anh Sáu và bé Thu
- Cảm nhận và lý giải
- + Anh Sáu: Đôi mắt trĩu mến, hết sức yêu thương con, muốn ôm lấy con trước khi đi; nhưng nó cũng rất buồn rầu vì bé Thu không nhận ra anh là cha
- + Bé Thu: ăn năn, hối hận, muốn chạy vào lòng ôm ba.

Phần II - Làm văn (7,0 điểm)

Câu 1 - Nghị luận xã hội (2,0 điểm)

I. Mở bài: Giới thiệu về tình cảm gia đình

- Dẫn dắt, giới thiệu về mái ấm gia đình, tình thương gia đình. Suy nghĩ của em về vấn đề này (gia đình đóng vai trò quan trọng, cần thiết,...).
- Các em có thể sử dụng câu thơ, ca dao, tục ngữ hay về gia đình để nêu ra vấn đề nghị luận: Tình cảm gia đình.

Ví dụ:

*"Công cha như núi Thái Sơn
Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra
Một lòng thờ mẹ kính cha
Cho tròn chữ hiếu mới là đạo con."*

Đây là một trong những câu ca dao nói về tình cảm gia đình hay nhất và đã xuyên suốt từ xa xưa, nó bao quát cả tình cảm cha mẹ dành cho con cái và con cái dành cho cha mẹ.

II. Thân bài:

1. Giải thích vấn đề: Tình cảm gia đình là gì?

- Tình cảm của ba mẹ dành cho con cái
- Tình cảm của ông bà dành cho con cháu
- Tình cảm của con cái dành cho ông bà, cha mẹ
- Tình cảm của anh chị em đối với nhau

2. Biểu hiện của tình cảm gia đình:

- Ba mẹ thương yêu, chăm sóc con cái, luôn quan tâm và hỏi han con cái

- Là cha mẹ luôn tạo điều kiện tốt nhất cho con
- Là sự hy sinh cả tuổi thanh xuân của cha mẹ nuôi dạy con
- Ông bà tần tảo nuôi con khôn lớn, thương yêu cháu, dạy dỗ cháu nên người
- Con cái thương yêu, kính trọng, hiếu thảo với ông bà cha mẹ
- Là khi con cháu học tập có thành tích tốt để ông bà cha mẹ vui
- Con cháu biết trách nhiệm và vai trò của mình để tạo niềm vui cho ông bà, cha mẹ
- Anh chị em trong nhà yêu thương nhau, không tranh đua, không ganh ghét nhau
-

3. Ý nghĩa của tình cảm gia đình

- Gia đình có tình cảm gia đình sẽ vô cùng hạnh phúc
- Được mọi người xung quanh thương yêu, quý mến và tôn trọng
- Ông bà cha mẹ tự hào về con cháu hiếu thuận

4. Em cần làm gì để duy trì tình cảm trong gia đình:

- Cố gắng học tập và rèn luyện: chăm ngoan học giỏi, tránh xa thói hư tật xấu
- Hiếu thảo với ông bà, cha mẹ: giúp làm việc nhà, nghe ông bà kể chuyện, xoa bóp tay chân cho ông bà bố mẹ

III. Kết bài: Nêu cảm nghĩ của em về tình cảm gia đình

- Là một tình cảm rất thiêng liêng
- Rút ra bài học của bản thân: Cần học tập thật tốt để đền đáp công ơn của cha mẹ.

Câu 2 - Nghị luận văn học (5,0 điểm)

Đảm bảo các nội dung cần có: Ước nguyện chân thành, giản dị được cống hiến của tác giả

- Tác giả thể hiện tâm nguyện tha thiết muốn cống hiến qua những hình ảnh đẹp, thuần phác

+ Điệp từ “ta” để khẳng định đó là tâm niệm chân thành của nhà thơ, cũng là khát vọng cống hiến cho đời chung của nhiều người.

+ Các từ láy “lặng lẽ”, “nhỏ nhoi” là cách nói khiêm tốn, chân thành của nhân cách sống cao đẹp khi hướng tới việc góp vào lợi ích chung của dân tộc.

- Mùa xuân nhỏ nhoi là một ẩn dụ đầy sáng tạo của nhà thơ khi thể hiện thiết tha, cảm động khát vọng được cống hiến và sống ý nghĩa.

+ Điệp từ “dù là” khiến âm điệu câu thơ trở nên thiết tha, lắng đọng

+ Dù đang nằm trên giường bệnh nhưng tác giả vẫn tha thiết với cuộc đời, mong muốn sống đẹp và hữu ích, tận hiến cho cuộc đời chung.

→ Với niềm yêu đời tha thiết, tác giả vượt lên trên hoàn cảnh về bệnh tật mong muốn da diết được sống có ích bằng tất cả sức trẻ của mình.